

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Pelikaanstraat 10 **(Nieuwpoort, West-Vlaanderen)**

Projectcode: 2019E47
Mei 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

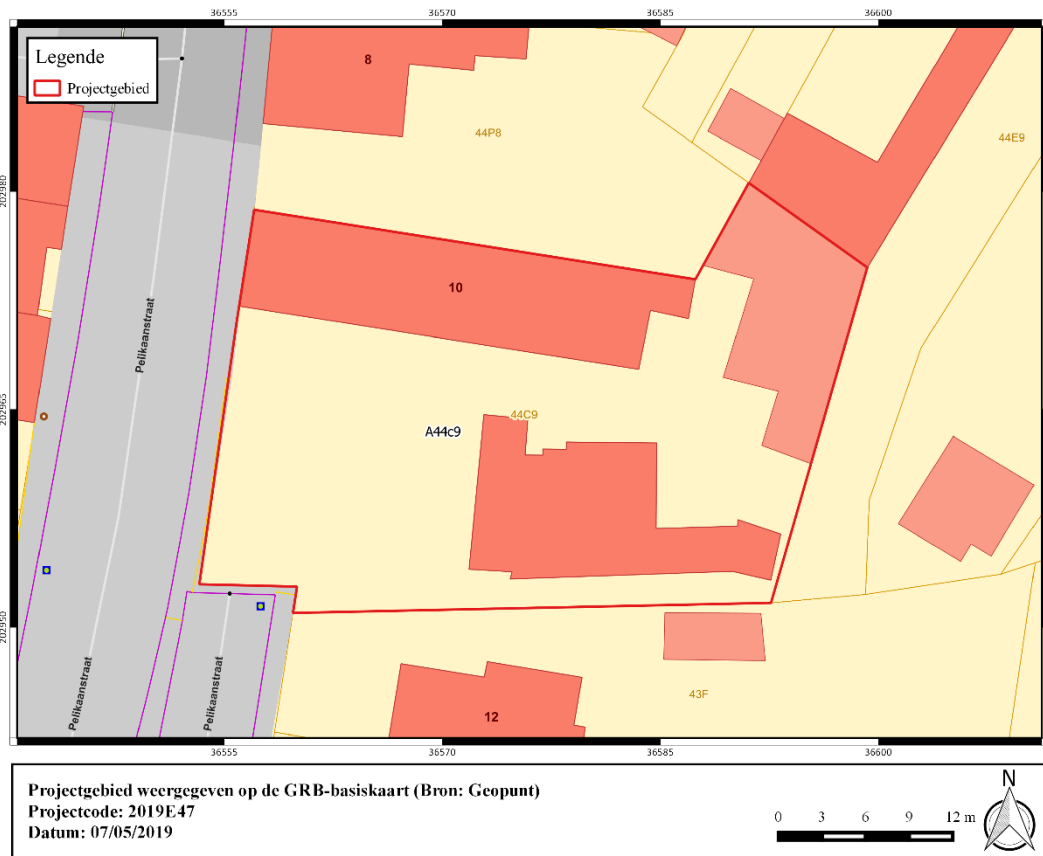

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Residentie Vastgoed bvba Marktstraat 20 8460 Oudenburg	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiëk De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Nieuwpoort
	Deelgemeente	/
	Postcode	8620
	Adres	Pelikaanstraat 10 8620 Nieuwpoort
	Toponiem	Pelikaanstraat 10
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 36540$ $Y_{\min} = 202942$ $X_{\max} = 36611$ $Y_{\max} = 202991$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Nieuwpoort, Afdeling 1, Sectie A, nr. 44c9 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling aan de Pelikaanstraat te Nieuwpoort. Het onderzoeksgebied is ca. 1036m² groot en is grotendeels bebouwd.

Landschappelijk gezien is Nieuwpoort gelegen in de kustpolders. De stad ligt op de zuidelijke rand van een grote getijdengeul waarlangs heden de IJzer en Handzame richting de Noordzee stromen. De sequentiekartaart geeft aan dat het onderzoeksgebied gelegen is op de overgang tussen enerzijds zuiver klastische afzettingen of geulafzettingen en anderzijds klastische afzettingen met intercalatie van veenlagen. Volgens de bodemkaart is de ondergrond ter hoogte van het terrein opgebouwd uit dekkleigronden waar dieperliggend veen aangetroffen kan worden. Net ten zuiden van het onderzoeksgebied geeft de bodemkaart aan dat de ondergrond bestaat uit overdekte kreekruggronden.

Uit cartografische bronnen kan afgeleid worden dat het terrein gelegen is ten zuiden van het historisch stedelijk weefsel van Nieuwpoort. Het terrein ligt buiten laatmiddeleeuwse en vroegmoderne stadsversterking en is in gebruik als grasland. Deze situatie wordt ook weergegeven op de 18^e-eeuwse Ferrariskaart. Op de 19^e-eeuwse bronnen is te zien hoe het onderzoeksgebied zich bevindt net ten oosten van een vooruitgeschoven 'demi-lune'. Vermoedelijk is het terrein dan ingericht als vrij schutsveld en vrij van bebouwing. Tijdens de Eerste Wereldoorlog raakte de stad zwaar beschadigd tijdens de Slag om de IJzer. Nieuwpoort vormde doorheen de oorlog het steunpunt van de Belgische strijdkrachten. Op een loopgravenkaart van op het einde van de oorlog is zichtbaar hoe langsheen de zuidelijke oever van de Veurnsevaart een noordwest-zuidoost gerichte stelling is aangeduid. Doorheen het onderzoeksgebied is een noordoost-zuidwest gerichte prikkeldraadversperring gemarkeerd. De topografische kaart van het Ministerie van Wederopbouw en Openbare Werken is het terrein bebouwd. Op de orthofotosequentie is geen evolutie merkbaar de voorbije decennia. Het terrein is grotendeels bebouwd en verhard.

Op het onderzoeksgebied of op belendende percelen zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. De meerderheid van de aangegeven sites op het kaartbeeld van de CAI zijn gelegen binnen het historische stadsweefsel van Nieuwpoort. Dit betreft in hoofdzaak relictten van bewoning en artisanale activiteiten uit de volle en late middeleeuwen en de vroegmoderne periode. Ter hoogte van de Pieter Deswartelaan (CAI 158927) en de Nijverheidsstraat (CAI 219711) werden eveneens enkele relictten uit de Eerste Wereldoorlog aangesneden.

Concreet kan ter hoogte van het plangebied uitgegaan worden van een trefkans inzake archeologische resten. De verwachting bestaat uit mogelijke vondsten- en sporenarcheologie. Echter vanwege de beperkte toestand van het terrein en het feit dat het terrein heden grotendeels is bebouwd, wordt de potentiële kenniswinst bij verder onderzoek als te beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Pelikaanstraat te Nieuwpoort worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. De beschikbare gegevens wijzen op een trefkans inzake vondsten- en sporenarcheologie. De cartografische bronnen situeren het terrein buiten de historische kern van Nieuwpoort en de 19^e-eeuwse stadsomwalling. Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied worden bijgevolg geen resten van het middeleeuwse stadswefsel verwacht. Daarnaast is het terrein vandaag grotendeels bebouwd. Hoewel de impact van deze bouwwerken en de noodzakelijke sloop op het bodemarchief ongekend is, kan redelijkerwijs uitgegaan worden van een zekere mate van versnippering. Indien deze vermoede mate van verstering wordt afgezet tegenover de eerder beperkte oppervlakte en de ligging in buitengebied kan geconcludeerd worden dat de kans op kenniswinst bij verder onderzoek zeer beperkt is. Gelet dit gebrek aan kennispotentieel dient dan ook afgezien te worden van een doorlopend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkavelingsproject. Gelet de huidige toestand van het onderzoeksgebied en de beperkte oppervlakte, wordt de kans dat verder onderzoek nog leidt tot kenniswinst als te beperkt ingeschat om een doorlopend onderzoekstraject te verantwoorden.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

